

ที่ นร ๐๑๐๘/ ๗๒๐

คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตาม
กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับการเก็บค่าธรรมเนียมสำเนาข้อมูลข่าวสารในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม

เรียน อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

อ้างถึง หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๔๐๘/๑๖๕๐๘ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการขนส่งทางบก ได้ขอหารือแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรณีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ออกประกาศสำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ เรื่องการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการในการตรวจสอบประวัติ
อาชญากรรม โดยมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวจากผู้ขอรับใบอนุญาต ขั้รยนต์สาธารณะ และผู้ขอรับ
ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่ง
โดยสารขนาดเล็ก ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมาย
ข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พิจารณาเรื่องนี้ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกรมการขนส่งทางบก และผู้แทน
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบกับเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการดำเนินการ ๒ ลักษณะ คือ

๑. การตรวจสอบจากรายชื่อ นามสกุล และเลขบัตรประจำตัวประชาชน และ

๒. การตรวจสอบจากลายพิมพ์นิ้วมือ

ซึ่งโดยปกติแล้วสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะตรวจสอบโดยใช้วิธีการตรวจทั้งสองลักษณะประกอบกัน กรณีที่
กรมการขนส่งทางบกได้ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของผู้ขอรับใบอนุญาตขับ
รถยนต์สาธารณะ และผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่
ประจำทาง หรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็กตามที่ขอหารือครั้งนี้ กรมการขนส่งทางบก จะมีหนังสือถึงสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติเพื่อส่งชื่อ นามสกุล และเลขประจำตัวประชาชนของผู้ขอรับใบอนุญาตให้สำนักงานตำรวจ
แห่งชาติตรวจสอบ โดยไม่ได้ส่งลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ขอรับใบอนุญาตให้ตรวจสอบด้วย ซึ่งผู้แทนสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติให้ความเห็นต่อคณะกรรมการฯ ว่า ผลการตรวจสอบในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถยืนยันได้

/ชัดเจน...

ชัดเจนว่า บุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตมีประวัติอาชญากรรมหรือไม่ การขอให้ตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของ
กรรมการขนส่งทางบกดังกล่าวเป็นเพียงการประสานขอความร่วมมือระหว่างหน่วยของรัฐด้วยกัน มิใช่เป็นการขอ
สำเนาข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด ดังนั้น สำนักงานตำรวจ
แห่งชาติจึงไม่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมจากกรรมการขนส่งทางบกได้
อนึ่ง คณะอนุกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า ในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์
สาธารณะ และผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง
หรือการขนส่งโดยรถยนต์เล็ก กรรมการขนส่งทางบกควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือของ
บุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตด้วย เพื่อให้ได้ผลการตรวจสอบมีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุด ซึ่งกรรมการขนส่งทาง
บกสามารถแจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตไปตรวจสอบประวัติอาชญากรรมได้โดยตรงที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว
นำผลการตรวจสอบมาใช้ประกอบการออกใบอนุญาตต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเชียรชัย ณ นคร)

ประธานอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐๘๑ ๖๘๙ ๙๕๓๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓ (นายเนติรัช พันธ์อัมพร)

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ลงรับ... ๒๕๓๑
วันที่... ๑๕ ส.ค. ๕๖
เวลา... ๑๓.๓๐ น.

ที่ คค ๐๔๐๘/๑๖๕๐๔

กรมการขนส่งทางบก

ถนนพหลโยธิน กทม. ๑๐๙๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๖

สขร.	๔๗
เลขรับ	๑๙ ๘๓ ๕๖
วันที่	๑๕.๘.๕๖
เวลา	๑๓.๕๐

เรื่อง ขอร้องการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาพระราชบัญญัติรณคดี พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๒ จำนวน ๓ แผ่น
(๒) สำเนาพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๙๖ จำนวน ๓ แผ่น
(๓) สำเนาประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม จำนวน ๑ ฉบับ
(๔) สำเนาใบเสร็จรับเงินในราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยพระราชบัญญัติรณคดี พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๒ บัญญัติให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะตามมาตรา ๔๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) กำหนดลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก โดยในการตรวจสอบลักษณะต้องห้ามดังกล่าว นายทะเบียนจะมีหนังสือถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อขอตรวจสอบประวัติอาชญากรรม ซึ่งกรมการขนส่งทางบกพิจารณาแล้วเห็นว่า การขอตรวจสอบประวัติอาชญากรรมดังกล่าวเป็นการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของกรมการขนส่งทางบก มิใช่กรณีที่บุคคลใช้สิทธิตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของตนเองตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

โดยที่ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ออกประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) โดยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบรายละเอียด ๑๐๐ บาท ซึ่งหลังจากประกาศดังกล่าวมีผลใช้บังคับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชนโดยตรง แต่ออกใบเสร็จรับเงินในนามหน่วยงานในสังกัดกรมการขนส่งทางบก (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ซึ่งกรมการขนส่งทางบกเห็นว่า การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวต้องเป็นกรณีที่บุคคลขอใช้สิทธิตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของตนเองตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มิใช่เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๒๔ (๘) กรมการขนส่งทางบกจึงขอร้องการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังต่อไปนี้

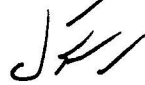
๑. การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกรณีที่กรมการขนส่งทางบกขอตรวจสอบประวัติอาชญากรรมเพื่อประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาตขับรถ เป็นไปโดยชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ และหากเป็นไปโดยชอบเป็นหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบกหรือผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถในการเสียค่าธรรมเนียมดังกล่าว

๒. หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการขอข้อมูลข่าวสารของราชการในการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมได้โดยชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้วกรรมการขนส่งทางบกจะขอความเห็นชอบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อออกประกาศเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการขอตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนรถและใบอนุญาตขับรถจากส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน หรือฟ้องคดีเช่นเดียวกับประกาศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้หรือไม่ เพียงใด เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการและใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายเช่นเดียวกัน

๓. การขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวกรณีการขอตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของกรรมการขนส่งทางบก คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารมีคำแนะนำอย่างไรเพื่อมิให้มีผลกระทบต่อการปฏิบัติราชการของกรรมการขนส่งทางบก และเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมชโรค์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต)

อธิบดีกรรมการขนส่งทางบก

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๘๗๙๑

โทรสาร ๐ ๒๒๗๑ ๘๗๙๐